

7. ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Артемчук В. В., асистент
кафедри педагогіки та психології

ОЦІНКА РІВНІВ СФОРМОВАНОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ

Питання оцінки рівнів сформованості комунікативної компетентності спеціалістів приваблювало увагу педагогів та психологів (О. С. Гребенюк, В. С. Ільїн, А. М. Леонтьєв). Під сформованістю розуміється послідовність змін якісних станів систем, пов'язана з переходом до нового рівня цілісності зі збереженням їх еволюційних можливостей. Для виявлення рівнів сформованості комунікативної компетентності нами використовувалися опитувальники та методики тест на оцінку рівня комунікабельності Ряховського, тест Т. Матвєєвої на оцінку рівня організаторських здібностей, методика потреба у спілкуванні (по Ю. М. Орлову), тест В. І. Андрєєва «Чи вмієте ви слухати», методика КОС, методика вивчення факторів привабливості професії В. А. Ядова, методика мотивації професійної діяльності К. Замфир у модифікації А. Реана). Отже, керуючись досвідом визначення рівнів (О. С. Гребенюк, В. С. Ільїн, Г. І. Щукін), а також спираючись на власні емпіричні спостереження, ми виокремили такі рівні сформованості комунікативної компетентності:

Інтуїтивний. Показниками сформованості цього рівня комунікативної компетентності є: пошук рішень комунікативних ситуацій за допомогою систематичних проб та помилок (студенти діють не усвідомлено), побутовий характер знань про особливості комунікації, їх не систематизованість. Представники цього рівня визначаються пасивністю, замкненістю, небажанням виступати перед аудиторією. Переважає неадекватна оцінка власної ролі в сумісній діяльності, високий рівень особистої тривожності, нездатність до аргументованого відстоювання своєї думки. Слабо розвинені рефлексивні навички.

Репродуктивний. Показниками сформованості якого є: робота за підказкою, за алгоритмом, поверховість комунікативних знань, їх неупорядкованість; проявляють зацікавленість до комунікативних знань. Вирізняються здібностями до часткової моди-

фікації знань, які мають, у залежності від навчальної ситуації. Самооцінка у спільній роботі неадекватна, найчастіше завищена. Толерантність у сприйнятті партнера виражена слабо.

Креативно-репродуктивний. Показниками цього рівня є: використання студентами сформованої системи науково-педагогічних комунікативних знань, умінь, навичок аналітичного та конструктивного характеру; оригінальність вирішення педагогічних завдань, черговий хід рішення обирається на підставі попередніх; розвинена гнучкість мислення; адекватність самооцінки. Студенти усвідомлюють необхідність оволодіння професійно-педагогічними знаннями та вміннями як умовами успішності майбутньої діяльності. В результаті розвинутою потреби у спілкуванні вони легко вступають у діалог, включаються у спільну діяльність, приймають участь у дискусії, активно включаються у спілкування та підтримують його. Орієнтовані на застосування педагогічних знань при вирішенні комунікативних ситуацій. Аргументовано відстоюють свою точку зору. Адекватно оцінюють свою роль у виконанні спільних завдань. Однак, повага до співбесідника розвинена недостатньо. Прагнуть до самореалізації та самоактуалізації у спілкуванні.

Креативний. якого є достатній розвиток аналітичних, прогностичних, конструктивних та виконавських умінь; оригінальні способи розв'язання педагогічних завдань; розвинена інтуїція. Представники цього рівня без ускладнень включаються у спілкування, підтримують його, приймають активну участь у обговореннях дискусійних питань, аргументовано відстоюють свою точку зору, застосовують комунікативні знання у рішеннях комунікативних ситуацій; толерантні у сприйнятті партнера, тактовні; коректують свою поведінку у залежності від ситуації спілкування.

Артюшина М. В., канд. пед. наук,
доцент кафедри педагогіки та психології

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ЖУРНАЛУ ЯК ЗАСОБУ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ РЕЙТИНГОВО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ

Дотримання принципів гласності і наочності у повідомленні результатів контрольної-оціночної діяльності вимагає постійного відображення отриманих балів у журналах оцінки знань студентів. Вагома проблема рейтингової системи полягає в тому, що викладачу доводиться витратити значну кількість часу на те, щоб по-